

Heinrich Rudolph Redecker

**Rector Universitatis Rostochiensis Heinricus Rudolphus Redeker/ I.U.D. P.P. ...
Ad exequias, quas Matronae Clarissimae Margaretha Martens/ Viduus
moestissimus ... Theodorus Suter/ Reipublicae Rostochiensis Consul ... paratas
cupit, Omnes Academiae Cives amanter invitat**

Rostochii: Kilius, 1667

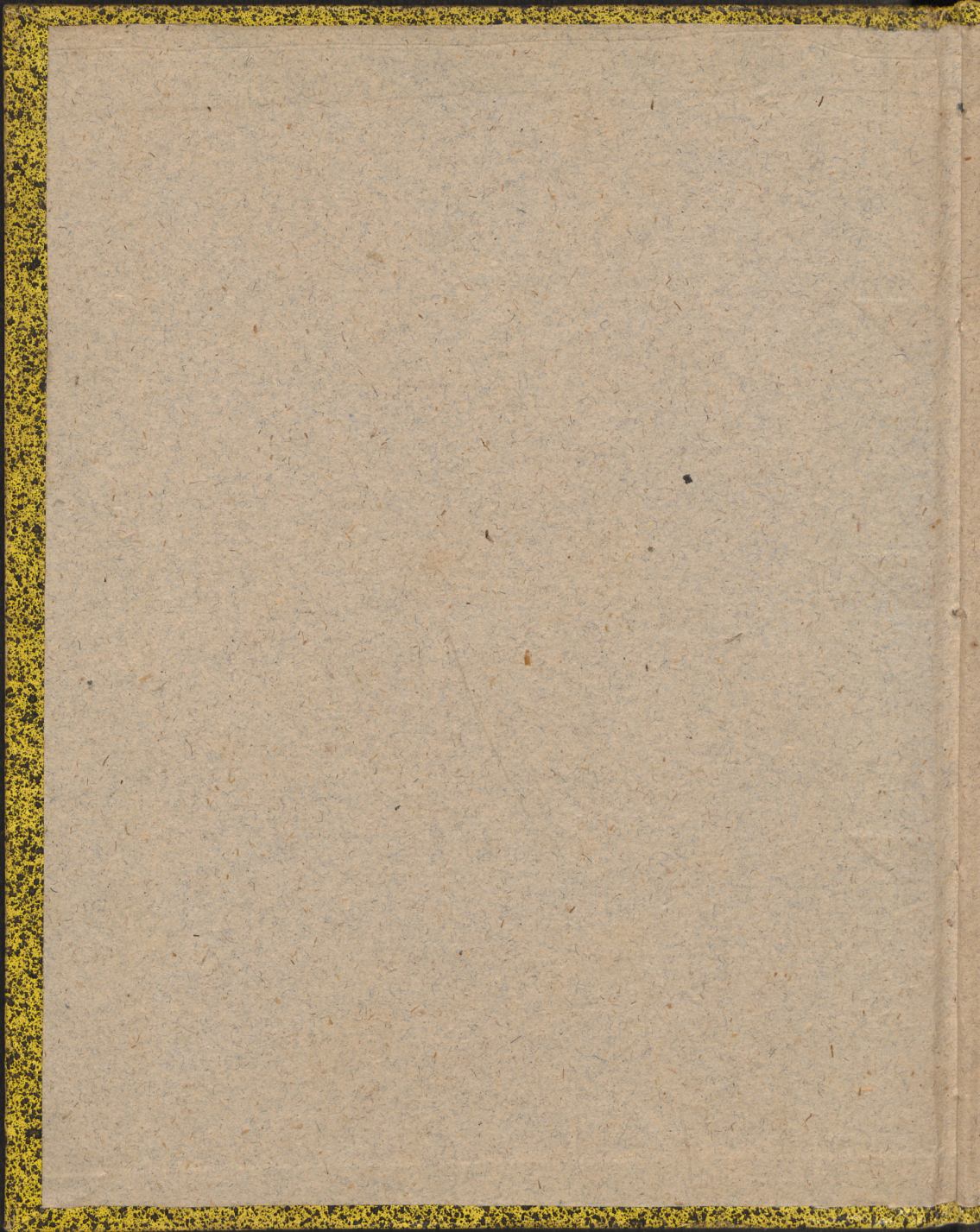
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn770291724>

Druck Freier Zugang

Redeker, H. R.,
in
M. Martens,
uxor. T. Suter.
Rostock, 1667.

21

Salutem!

Inter elegantiora ornamenta, quæ sequiorem sexum vehementer commendare, atque adeo honestas matronas condignè decorare solent, tria omnium maxime numerantur. *Primum* est, ut Uxor pietatis studium sincerè amplectatur: *Alium*, ut curam suæ familiæ, cujus eam finem leges appellitant, sollicitè habeat: & *Tertium*, ut amorem erga maritum incorruptum & immaculatū servet. *Primum* non solum duntaxat sexui gloriã affert, sed cuicumq; etiã sexui, adeoq; hujus & futuræ vitæ felicitatem promittit. Tolle abs homine pietatem, & hominem omni exutum videbis humanitate. Cum ratione rectã, quæ cuicumq; actui, secundum suam convenientiam ac disconvenientiam, laudem aut vituperium inesse dicitur, vitium semper pugnat. Et hoc unicum est, quod vera & non simulata pietas perpetuo intendit, ut peccatum cane pejus & angue fugiat timeatve: hinc Apostolus: *Ineptas & aniles fabulas devita: exerce autem te ipsum ad pietatem. Nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est, promissionem habens vitæ, quæ nunc est, & futura.* In fœminã tamen, tanquam sexu imbecilliori, eo magis laudanda est, quantò huic facilius à scopo recti aberrare communis experientia testatur. Inde Hanna, ob insignem pietatem, quam continuã devotione in domo Dei testata est, immortalis hujus sexus decus est, quæ gloriam nunquam intermorituram, sacrã scriptura attestante, promeruit. Nec minus Lydia mercatrix, insigne pariter & perenne pietatis encomium in sacro codice obtinuit. Apostolus etiam ipse Loidem & Eunice[m] propter sinceram pietatem egregiis extollit laudibus. *Secundum*

cundum ornamentum matronarum ipsam curam familiaris rei respicit, & ipsis foeminis eò majorem acquirit laudem, quo exquisitius colum & lanam tractant, & illuc operam omnem impendunt suam, ut omnia rite & rectè in domo procedant. Mari- bus equidem, quibus sublimiorem sollicitudinem natura ipsa injunxit, nullum decus ex colo & lanâ, quam foemineum in- morem tractant, acquiritur, quin potius Sardanapalo extremo vitio vertatur, quod inter mulierculas desidens foeminea etiam subierit munia: sed foeminis omninò in gloriâ vertitur, quoti- ens publica negotia procul habent, & quod domi est curant. Hinc honesta foemina ingenuæ matris familias titulū jure meri- to etiam post fata obtinet, quando illud, quod suarū est partiū, strenuè agit. *Tertium* quod exornat uxorem, est sincerus erga maritum amor, qui eo firmiores debet habere radices, quò mag- is divini & humani juris consortium ex maritali conjunctione oritur. Uti enim societas conjugalis est honorum & arum- narum communicatio, ita fides & amor conjugalis, quo uxor suum prosequitur maritum, debet esse intemeratus, sine simu- latione, aut coactione, candidus & spontaneus: sine morosita- te & fastidio, svavis & jucundus; sine suspicionibus & pleonexia sincerus & immaculatus. Hasq; virtutes, quæ honestam ma- tronam ornant, omnium elegantissimè complectitur *Paul. 1. Tim. 2.* ex quibus etiam uxor prudens donum Dei appellatur *Prov. 19. vers. 14.* Tale autem donum Dei cælitus *Viro Nobilissimo, Amplif- simo & Consultissimo Domino THEODORO SUTERN / Consuli hujus urbis gravissimo, amico & fautori nostro singulariter honorando & conjunctissimo* obtigit, quando ante viginti præter propter annos foeminam *Clarissimam & Honestissimam MARGARETHAM MAR- tens / matronam edecumatae pietatis*, Deo sic providente, nuptia- li vinculo sibi sociavit, cui hodiè, non sine magno dolore & ani- mi perturbatione, ultimum decernit honorem, & justa solvit. Incredibilis certè & peracerbus optimum maritum, jam vidu- um moestissimum, hic afflixit luctus, qui cor ipsum penetrat,

quando conjugale vinculum, quod cum dulcissimâ suâ conju-
ge sanctum & inviolabile servavit ruptū esse, eamq; de vita &
statione suâ decessisse intellexit, quam fidissimam pariter & sva-
vissimam habuit vitæ fortunarumque comitem, familiæ suæ co-
lumnâ, & veræ pietatis ac probitatis exemplum. Merito itaq;
& nobis conservanda & posteritati etiâ commendanda est me-
moriam primariæ hujus matronæ. Non enim virorum tantum
post mortem decens est & decora laudatio; sed & sæminis, quas
inter hæc singularis animi dotibus fulgidissima fuit, & vera mar-
garita, iusta facienda sunt. *Prognata autem est Fœmina hac lectis-
sima ex honestissimis parentibus, & quidem mense Maio Anno 1610.
adeoq; quinquaginta septem in hac ærumnos à mundi palastra absolvit
annos. Pater ipsi erat Vir Spectatissimus CONRAD Martens
Civis hujus Reip. honoratus, & mercator eximius, Mater au-
tem Honestissima fœmina Engel Ferbers. Avum paternum
habuit virum antiquâ virtute & fide ERHARD Martens Ci-
vem & Mercatorem inter Stadenfes primarium. Avus mater-
nus ipsi fuit Hans Ferber/ Civis & Mercator Rostochiensium.
industrius, qui uxorem habuit virtutum muliebrium encomio
dignam, Margaretham Dadebicht. His majoribus, honestate ac
probitate claris, vitam debet pie defuncta, ab iisq; & bonam indolem,
& virtutum semina traxit, & à primis incunabilis ad pietatem, & o-
mnem virtutem sexui fœmineo convenientem, postquam sacro bap-
tismate renata esset, educata est. Cum autem parentum consilio & auxi-
lio in ipsa adhuc pubertate privata esset, parentum curam & Viricus &
Tutores ejus fideliter sustinuerunt, adeoq; eam verâ pietate & omni vir-
tutum genere imbui curarunt. Unde factum, ut, tam ad pietatis culturâ,
quam ad quæq; honestatis officia assuescens, honestos amores sibi concili-
aret. Adeoq; cum annū ætatis decimum nonū impleisset, Vir prudenti-
ssimus DN. JOHANNES Boltzen/ Senator hujus urbis clarus,
eam honestè ambivit, quocum. præviâ maturâ suorum deliberatione 12 d.
Maij Anno 1629. matrimonium, Deo jubente, consummavit. Fuit
autem matrimonium illud per duodecim annos suis numeris beatum,
siquidem.*

siquidem benedictionem divinam, tum in re familiari, tum in felici liberorum septenario numero, abundè experti sunt conjuges. Ex quibus quinq; inverso mortalitatis ordine, non sine maximop. d. dolore & luctu, ex vitâ hac decesserunt, & ad superiores iiverunt. Due autè filia & quidem natu maxima, s; vavissima Matris funus calidissimis prosequuntur lacrumis, & summo mœrore. Quando autem, prout inconstans rerum creatarum status, & perpetua vicissitudo est, i. d. Febr. Anno 1641. dulcissimo suo orbata est marito, per integrum septennium, ad exemplum honestissima vidua, viduam egit vitam, adeoq; id cura & præprimis habuit, uti liberos ex s; vavissimo illo matrimonio susceptos, quorum quatuor illo tempore erant superstites, ad veram pietatem educaret, & ad omne virtutis studium fingeret. Constituerat autem vitam viduam mente castâ continuare, nec ab illa se dimoveri passâ fuisset intentione, nisi intellexisset, se solam educationi liberorum, æconomicis molestiis, & vitæ laboribus sustinendis, non sufficere. Proinde Deo sic, pro inscrutabili suâ providentiâ, disponente, fidem secundi matrimonii Nobilissimo DN. Viduo dedit, & festivitatem nuptialem die XV. Febr. Anno 1648. celebravit. Nec fuit hoc matrimonium, improle licet, suâ destitutum felicitate, tam conjunctissimè enim per viginti penè annos vixerunt s; vavissimi hi conjuges, ut idem nolle & idem velle, conspirantibus scilicet animis, magis magisq; amorem conjugalem indes augeret: eò durior proinde Viduo mestissimo hic est casus, quò magis concors fuit hoc vicennale matrimonium. Siquidè pio defunctâ, qua ad nutum mariti semper paratissima fuit, tanquã altera Sara, Rachel, & Abigail, pietatem coluit, & curam rei familiaris summâ cum diligentia sustinuit, adeoq; bonæ & inculpatae matris familtas titulum omnes apud obtinuit, & ad extremum vitæ halitum tutata est. Quod ad liberos prioris matrimonii attinet, qui fuerunt ANNA, MARGARETHA, ENGEL, CATHARINA, ELISABETH, JOHANN, & BERNHARDUS HEINRICUS, illorum prima ANNA fœmina decoratissima Anno 1647. desponsata, & eodem anno in matrimonium elocata est. Civi hujus urbis & cella vinarix conductori honoratio Gûngel von Eynen/ qua tribus nepotibus JOHANNE, GUNTZELIO, & THEODORO optimam. beavit matrem, ex quibus natu

minor, in felici casu, ex hac vita migravit. Natu majores autem
inter peregrinos, ut olim cives boni evadant, degunt, nec sine lacru-
mis solertissima avia obitum experientur. Postquam autem hac ANNA,
evocante Deo, suo privata est marito, cum viro Reverendo & Cla-
rissimo DN. MICHAELE LAURENTII Ecclesiae Jacobæo in-
dustrio die 18. Febr. Anno 1663. secundas inivit nuptias, quæ hæcenus
benedicente Deo feliciter successerunt, & unâ nepte ANNA MAR-
GARETHA aviâ exhilararunt. Altera filia MARGARETHA femi-
na prænobilis & omni virtutum feminearum laude clarissima, viro
Nobilissimo & Consultissimo DN. GEORGIO Hegewald U. J.
D. celeberrimo & Stargardensium Syndico meritissimo, amico
nostro singulariter colendo & dilecto Anno 1653. matrimoniali sa-
dere junctâ, hæc dum per Dei gratiam vivit, & jucundo gaudet matri-
monio, quod Deus octo liberis secundum fecit. quorum primus mortu-
us in hac vitam expositus est, reliqui uti JOHANN SALOMON,
JOHANN GEORG, DANIEL FRIEDRICH, CHRISTIANUS,
HENRICUS, ANNA MARGARETHA, & JUSTINA CHRI-
STINA, maximam partem in ipsa infantia vita sancti sunt, tres ta-
men CHRISTIANUS, & due filie, quibus Deus vitam & prospera
quæq; largiri velit, non sine magno parentum gaudio hæc dum super-
stant. Filia Tertia p. d. ENGEL, & quinta ELISABETH, nec non filius
JOHANNES, in primis annis vitam cum morte commutarunt. CA-
THARINA autem femina dum viveret elegantissima Anno 1653.
mense April. primum viro Spectatissimo BARTHOLOMÆO JU-
STIN civi & mercatori hujus urbis laudatissimo, matrimonio sociata
est, quod improle per 34 duntaxat septimanas duravit, marito autem
illo, quocum alias incundissime vixit, in ipso matrimonii initio extin-
cto, vidua ad annum usq; 1658. mansit, donec viro Spectatissimo JA-
COBO Friesen civi & mercatori industrio secundum nuberet.
Nec fuit illud matrimonium, quamvis alias satis felix, usq; adeo lon-
gum, quin illa secundo anno, relicta filiola ANNA CHRISTINA, quæ
tamen brevi post matrem secuta est, ad superiores migraret. Filius
natu minimus BERNHARDUS HEINRICUS & Matris & Patris
nunc vidui, unâ cum reliquis superstibus liberis, curam & affectum
singul

singularem impensissimè expertus est, nec minus quod suarum fuit par-
tium feliciter expedivit, adeoq; ad rectum ductus, eusq; mores incul-
patos & studia egregia excoluit, ut dignus judicaretur qui ad Acade-
miam Lipsiensem ablegaretur, ubi etiam incepta studia animosè con-
tinuavit: sed, Deo sic volente, acutà febre correptus mortalia hæc, in
ipso ætatis flore, reliquit. Itaque pie defuncta septem liberorum fuit mater
& tredecim nepotum avia. Vitam ejus ex merito examinare, virtu-
tesq; ejus & pietatem dignis laudibus extollere si velimus, ne utiquam
intra programmatis censuram continerentur, nec hi quaterniones suf-
ficerent: si enim probitas, pietas, modestia, casti & inculpati ejus mores,
morti sese opponere potuissent, ne utiquam pie defuncta ejus per sen-
sisset spicula, sed incolumis adhuc superesset, erat enim viduum pietatis
exemplum, quæ Deum verà fide & sincero pectore colebat, proximo, &
præprimis ejus opem indigenti, promissimè succurrebat, familia sua
tanquam laudatissima mater-familias præfulgebat; dies sacros cultui
divino, profanos autem, post suas preces, laboribus mancipavit, in
lectione sacrorum bibliorum non tantum seipsam delectavit, sed & suos
domesticos, ut pietati præprimis studerent, semper & sedulo adhortata
est; Mariti sui optumi, nunc vidui mœstissimi, amorem infucatum sol-
licitè servavit, ad ejusq; nutum omnia paratissimè disposuit: Infortu-
nia, & miseros casus, quibus Deus sui amantes sæpius affigere solet, præ-
senti animo sustinuit, seq; ex verbo Dei omnium optime solari no-
vit, fortunam autem comiter habuit, & honores, quibus Deus eam
luculentissimè beavit, singulari cum modestiâ amplexa est. Cete-
rum uti matrona hæc pientissima varias vite humane inter gau-
dia & tristitiam, prout divina id placuit clementia, experta est vicis-
situdines, omnemq; fortuna casum aquo animo sustinuit, ita ante de-
cem septimanas morbus aliquis periculosus, qui ex scorbuto originem
sumsit, laudatissimam hanc feminam lecto affixit. Qui morbus cum
valetudini ejus, & ipsius adeo vite hostis insensissimus videretur, om-
nem adhibuit. Nobilissimus maritus curam, uti hic morbus mature
expelleretur, adeoq; vir Excellentissimus & Experientissimus DN.
JOHANNES JACOBUS DÖBELIUS Med. D. Prof. Publ. & ur-
bis hujus Physicus, Collega & amicus noster colendus, ut hostem
hunc

bunc expugnaret mature advocatus est, qui omnem etiam curam opera vix impendit, uti pristina restitueretur sanitati clarissima hac matrona. Verum enim vero morbi supereminens vis reliquam vitam in dubium vocavit, proinde cum in humanis nihil vel consilii vel praesidii amplius superesse videret, se totam ad Creatorem suum, relictis rebus & sollicitudinibus humanis, convertit; adeoque corporis & virium imbecillitas nullatenus animi fortitudinem minuit, quin potius se ad divinam componeret voluntatem. Ideoque 19. die april. cum vita terminum adpropinquantem sentiret, Virum Pl. Rev: & Ampliff: DN. ENOCHIUM SUANTENIUM SS. Theol. D. & Ecclesiae Jacobae Archidiaconum fidelissimum confessionarium suum ad se vocari iussit, qui sermo paenitenti peccatorum remissionem annuntiavit, & porrecto viatico SS. Corporis & sanguinis Jesu Christi, eam Deo, inter fideles preces & solatia, commendavit. Cum autem de die in diem morbi vis, quae medelam omnem respuebat, ingravesceret, die primo Maii placide & pie, uti vixit, obdormivit. Subvolavit anima ejus ex corporis hujus ergastulo in caelum, & rediit ad eum, a quo data & cui piissimis precibus a teneris commendata fuit. Tu itaque Nobilissime vidue, & vos liberi nepotesque maestissimi, lugete quidem, sed simul modum in luctu ponite. Haec tua conjunx, & haec vestra mater, quae perpetuae laudis memoriam meretur, non est mortua, sed per mortem vita data. Homini enim vita non haec est, sed ad vitam quae aeterna est via. Cur impatienter, inquit Cyprianus, fers subductam, quam credis reversuram: profectio est, quam putas mortem esse. Ferendum est aequo animo quod mutare non possumus, & Deo parendum, qui suo arbitrio omnia in sui nominis gloriam & nostram moderatur salutem.

Huic itaque tam pie Matronae, quae nulli unquam humanitatis officium denegavit, cum hodierno die justa sint solvenda, officii nostri ratio abs nobis postulat, uti Nobilissimo Viduo, tum cognationi & affinitati clarissimae condolentiam contestemur nostram. Ite ergo exequias, ite, quaeso, omnium ordinum viri celebres, & quantum pietati & virtuti debeatis honorata praesentia testamini. P. Rost, sub Sigill. Rect. 10, Maij Anno 1667.

singularē impensissimē expertus est, n-
tium feliciter expedivit, adeoq; ad recti-
patos & studia egregia excoluit, ut dig-
miam Lipsiensem ablegaretur, ubi eti-
tinuavit: sed, Deo sic volente, acutā feb-
ipso aetatis flore, reliquit. Ita pie defunct-
& tredecim nepotum avia. Vitam eju-
tesq; ejus & pietatem dignis laudibus e-
intra programmatis censuram continen-
ficerent: si enim probitas, pietas, modestia
morti sese opponere potuissent, neutiq;
sisset spicula, sed incolumis adhuc super-
exemplum, quae Deum verā fide & sincer-
praeprimis ejus opem indigenti, promittit
tanquam laudatissima mater-familias
divino, profanos autem, post suas prece-
lectione sacrorum bibliorum non tantum
domesticos, ut pietati praeprimis studeren-
est; Mariti sui optumi, nunc vidua mæsti-
licite servavit, ad ejusq; nutum omnia p-
nia, & miseros casus, quibus Deo sui ama-
sentis animo sustinuit, seq; ex verbo De-
vit, fortunam autem comiter habuit; &
luculentissime beavit; singulari cum m-
rum uti matrona. haec piensissima. var-
dia & tristitiam, prout divina id placuit
studines, omnemq; fortuna casum equo-
ceram septimanas morbus aliquis periculo-
sum sit; laudatissimam hanc feminam le-
valetudini ejus, & ipsius adeo. vira. hosti-
minem adhibuit. Nobilissimus maritus. cu-
expelleretur, adeoq; vir Excellentissimu
JOHANNES JACOBUS DÖBELIUS
bis. hujus Physicus, Collega & amicus

d suarum fuit par-
ousq; mores incul-
tur qui ad Acade-
udia animosē con-
mortalia haec, in-
rorum fuit mater
examinare, virtu-
imus, neutiquam
quaterniones suf-
ulpati ejus mores,
mæta ejus per sen-
im vivum pietatis
ebat; proximo, &
ebat, familiae sua
dies sacros cultui
mancipavit; in-
stavit, sed & suos
cedulo adhortata
m infucatum sol-
isposuit: Infortu-
ffigere solet, pra-
ostime solari. no-
ibus Deus eam
lexa est. Cate-
anae inter gau-
xperta est vicis-
uit; ita ante de-
orbuto originens:
Qui morbus cum
us videretur, o-
morbus mature
ntissimus DN.
of. Publ. & ur-
ndus, ut hostem
hunc

